

Thủ tướng Indonesia Yudhoyono yêu cầu là Bộ Kinh phải tôn trọng các nguyên tắc của ASEAN

□

*Ngoại trưởng Trung Quốc Dương Khiết Trì (trái) và ngoại trưởng Indonesia Marty Natalegawa (phải) sau cuộc họp đàm phán tại Bộ Ngoại giao ở Jakarta ngày 10/08/2012.
REUTERS/Supri*

Vào lúc Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á đang công bố hàng loạt những kết quả đã được công khai tại Hội nghị Phnom Penh vào đầu tháng Bảy trên lập trường đối với Bộ Kinh trên hồ sơ Biển Đông, Ngoại trưởng Trung Quốc đã tiến hành vòng công du ba nước ASEAN đang có tranh chấp với Bộ Kinh. Một trong những mục tiêu được tuyên bố là bàn về vấn đề Biển Đông. Sau khi ghé Indonesia, ông Dương Khiết Trì đã đến Malaysia vào hôm nay, 12/08/2012 và sẽ đi

thăm Brunei.

Vòng công du của Ngoại trưởng Trung Quốc được giới quan sát rất chú ý vì Bắc Kinh từng bị tình nghi là đã mở tay đường mình Campuchia để ngăn chặn không cho khối ASEAN đạt được đường thu nhập trên hồ sơ Biển Đông, khi nói cho Hội nghị Ngoại trưởng Đông Nam Á lần thứ 45 vừa qua tại Phnom Penh bất thành bại, không ra được thông cáo chung, và cũng không chính thức hóa được các kết luận của mình về bộ quy tắc vùng biển trên Biển Đông.

Câu hỏi đặt ra là phải chăng lần này, Bắc Kinh liệu có ý định tiếp tục thúc đẩy âm mưu chia rẽ ASEAN mà họ đã gây hại ít nhiều thành công trong thời gian trước đây, để biến là không để cho khối Đông Nam Á hình thành một mặt trận thống nhất trên vịnh biển Đông hoặc để phó vạ cho các đường thái quy tắc đoán của Bắc Kinh.

Nhưng ngược lại thiên về giới thuyết trên ghi nhận là vòng công du lần này của ông Ngoại trưởng Khiết Trì đã né tránh hai nước Việt Nam và Philippines, được cho là hai thành viên có thái độ cứng rắn nhất đối với Trung Quốc, vì là hai quốc gia bên Trung Quốc lớn nhất và hùng mạnh nhất trong thời gian qua.

Trái lại, Bắc Kinh đã tập trung vào Malaysia và Brunei, hai nước tuy có tranh chấp chủ quyền tại Biển Đông với Bắc Kinh, nhưng cho đến giờ, họ vẫn không bên Trung Quốc được chính thức. Mục tiêu quan trọng nhất của chuyến công du của ông Ngoại trưởng Khiết Trì tuy nhiên lại là Indonesia, nước có uy tín hàng đầu trong khối Đông Nam Á, và cho đến nay được cho là có quan điểm cứng rắn nhất trong khối ASEAN đối với Trung Quốc, vì không tiếp tranh chấp chủ quyền tại vùng Biển Đông, và là một quốc gia có quan hệ kinh tế khá chặt chẽ với Bắc Kinh.

Tại Jakarta, Ngoại trưởng Trung Quốc đã không ngần ngại công khai tôn Indonesia lên hàng “trung gian hòa giải trên vịnh biển Đông”, và nhắc lại cam kết “sẵn sàng tiến tới” một bộ quy tắc vùng biển ASEAN. Các tuyên bố của ông Ngoại trưởng Khiết Trì rất hấp dẫn vì mong muốn của Jakarta vì trong thời gian này, ngay sau khi Hội nghị Phnom Penh bất thành, Ngoại trưởng Indonesia đã tiếp tục phát huy vai trò trung gian hòa giải của nước mình để hàn gắn vết rạn nứt, để thúc đẩy toàn khối thông qua được Sáu nguyên tắc vùng biển Đông.

Liệu Trung Quốc có thành công trong việc thuyết phục các nước ASEAN nói trên tin tưởng vào

“thiên chí” của Bắc Kinh trong vấn đề Biển Đông hay không ?

Theo những phát biểu đầu tiên của giới lãnh đạo Indonesia và Malaysia, thì câu trả lời sẽ là không.

Tại Indonesia, Ngoại trưởng Trung Quốc đã được nghe chính Tổng thống Indonesia Yudhoyono yêu cầu là Bắc Kinh phải tôn trọng các nguyên tắc của ASEAN và việc tránh dùng vũ lực và giới thiệu quy tắc mới cách hòa bình các tranh chấp trên biển Đông.

Về phần mình, Ngoại trưởng Natalegawa cũng nhắc nhở Bắc Kinh là “Giới quy tắc vấn đề biển Đông (mới cách hòa bình) cũng phải có lợi ích của Trung Quốc”.

Thái độ của Malaysia có vẻ rõ ràng hơn nữa khi Ngoại trưởng nước này yêu cầu ASEAN đoàn kết hơn nữa trên vấn đề Biển Đông, và kêu gọi toàn khu vực và Trung Quốc “sớm dứt khoát” của một bộ quy tắc riêng mà không giới hạn thiêu các mối căng thẳng xung đột phát triển tranh chấp đánh cá, quyền đi lại và thăm dò dầu khí trong vùng Biển Đông.

Lời kêu gọi sớm dứt khoát bộ quy tắc riêng mà được đưa ra vào lúc cho đến nay, Trung Quốc vẫn cho rằng họ chỉ theo theo theo với ASEAN và vẫn kiên trì này khi “thực hiện chín muồi”, trong lúc báo chí Trung Quốc tiếp tục đưa ra luận điệu là Bắc Kinh chỉ chấp nhận một bộ quy tắc tôn trọng chủ quyền của Trung Quốc nằm bên trong tầm bán kính 9 dặm hàng hải mà chính họ vẽ ra.